

ודאי דאזלינן בתר רובא¹¹, אם הרוב הוא ירמיהו כותבין כך, ואם הרוב הוא ירמיה כותבין כך. אבל בעזרא¹² נמצא ירמיה על איש אחר¹⁰, ובהא מספקין. אם היה בא לידי הייתי נותן ב' גיטין¹³.

ועתה בא מעשה לידי באחד, מסופק לי ביונתן וביהונתן¹⁴. ונראה שאם אמר שפשיטא לו באחד מן השמות, שנאמן¹⁵, שלמה ישקר. וגם לא גרע מחניכתו וחניכתה, אע"ג דאנן לא נהגין לכתוב חניכות לבד, מ"מ כה"ג כדאי הם ההלכות גדולות¹⁶ לסמוך עליהם. ועל ריחוק העדים אין בו חששא, חדא, דסמכין אמיימוני¹⁷, וכ"ש¹⁸ הכא שהיו ב' גיטין, והאחד היה כהלכתו¹⁹, וגם היה נחוץ והיה גט מצוה, כל כה"ג אין מדקדקין, כדאיתא בירושלמי²⁰, אין מדקדקין בגט של ש"מ.

סימן קכא

ואותו שנהרג כו', יש להתענות ביום שנהרג¹. וכן קבלתי ממורי ז"ל², שיש להתענות יום המיתה³, ולא יום הקבורה, וטעמא⁴ דמסתבר הוא. ויחיד יכול לומר פרשת פסול [לך, שמות לד]⁵, דמאי שנא מפרשת עוזה [ישעיה ו]⁶. ובקש"ק [תקיעה שברים תקיעה] ובקר"ק [תקיעה תרועה תקיעה] אין צריך להאריך⁷ כמו בקשר"ק [תקיעה שברים תרועה תקיעה]. אע"ג דכתב מהר"ם⁸ שיש לומר תקיעתו⁹, היינו

1 * עי' אגודה שבועות פ"ג סי' ט', שהביא רא"י מהא דאיתא בשבועות כ, א יום שנהרג בו גדליה בן אחיקם ולא אמרו יום שנקבר.
2 מהרי"ל בשו"ת סי' ז', ובהלכות תענית אות [ג'].
3 וכ"כ בתה"ד סי' רצ"ג. ובלקט יושר ח"ב עמ' 99. ולהלכה ביו"ד סי' ת"ב סעיף י"ב עיי"ש בנו"כ. ובאו"ח סי' תקס"ח סעיף ח'. עיי"ש במשנ"ב ס"ק מ"ד.
4 "להציל עצמו מאותה שעה דאיתרע מזליה" מהרי"ב הובא בב"ח יו"ד סי' ת"ב. [וכ"ה בס"ח סי' רל"ב].
5 אולי כוונתו להא דסי' קל"ב לומר י"ג מידות ביחיד. עי' טור סו"ס תקס"ה. וכ"כ בתה"ד סי' ח'. עיי"ש. ועי' בהלכות מהר"ש עמ' 174 אות א' ועי' או"ח סי' תקס"ה סעיף ה'.
6 אולי כוונתו לקדושא דסידרא. עי' או"ח סי' קל"ב סעיף א'. וסי' ג"ט סעיף ג'.
7 בתקיעה. הביאו בכנה"ג או"ח סי' תק"צ הגה"ט אות א' על הא דאיתא בטור דצריך להאריך בתקיעה של תשר"ת יותר, עיי"ש.
8 בתשב"ץ סו"ס קי"ט.
9 ב"ארשת שפתינו" שאחרי זכרונות ושופרות, שנהוג היה באשכנז לתקוע אחריהם תש"ת ותר"ת.

11 "והמיעוט לדרשה" שו"ת מהרמ"מ סי' י"ט. וסדה"ג לר"י מרגליות סי' ל"ג סעיף א' ולקמן סי' ק"פ.
12 נחמיה י, ג.
13 ובט"ז בשמות אנשים (אבהע"ז אחרי סי' קכ"ט) בשם ירמי' חולק על רבינו. וכן ביש"ש גיטין פ"ד.
14 לקמן סי' ק"פ כתב רבינו שיש לכתוב יהונתן. וכאן נראה שהוא מסופק. ועי' ד"מ סוף אבהע"ז בשם יונתן ועי' במהר"ם בז"מ [=זכרון משה] בשם דבורה ועי' תה"ד סי' רל"ג שכתב דיש לכתוב יונתן. וכ"פ בשו"ע אבהע"ז סי' קכ"ט סעיף כ"ה.
15 "ובתשובת מהרי"ו סי' ק"כ משמע דהוא עצמו נאמן וצ"ע" ד"מ אבהע"ז סי' קכ"ט אות י"ב. ועי' בג"פ סי' קכ"ט ס"ק ק"כ דנאמן דוקא לגבי בירור עיקר שמו, אבל אם אין יודעים שמו כלל אינו נאמן. ועי' לקמן סי' קס"ט.
16 הובאו ברא"ש גיטין פ"ד סי' ז'.
17 פ"א מגירושין הי"ח.
18 ע"פ כת"י ה"ש, ובנדפס "ומ"ש".
19 "משמע דבמקום שיש לכתוב ב' גיטין ולא ניתן אלא אחד דכשר בדיעבד, ולא נראה כן בפו"כ סי' י"ד". ד"מ אבהע"ז סי' קכ"ט אות כ"ב.
20 מרדכי גיטין סי' תנ"ד הובא בד"מ אבהע"ז סי' קמ"ה אות ה'.
קכא. 1 המשך התשובה שבסי' ק"כ.